

Sygn. akt VIII U 1757/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Gawlik
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 r. w Gliwicach

sprawy K. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zwrot nienależnie opłaconych składek

na skutek odwołania K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 7 lipca 2014 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie

2. zasądza od odwołującej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 600zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Maria Gawlik

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. decyzją z dnia 7.07.2014 r., odmówił K. W. zwrotu nienależnie opłaconych składek na podstawie ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1442).

W odwołaniu do Sądu K. W. domagała się uchylecia lub zmiany zaskarżonej decyzji oraz zwrotu nienależnie opłaconych składek za miesiąc grudzień 2013r.

i styczeń 2014r. zgodnie ze złożoną dokumentacją rozliczeniową.

Odwołująca swoje stanowisko w sprawie szczegółowo przedstawiła w obszernym uzasadnieniu odwołania.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych

i dopuszczenie dowodu z akt organu rentowego, na okoliczność podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając odwołanie Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Odwołująca K. W. zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz do ubezpieczenia zdrowotnego, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

Na koncie odwołującej – płatnika składkach zaewidencjonowano za miesiące: 12/2013r.; (...) i (...) deklaracje rozliczeniowe miesięczne z podstawą wymiaru składek za ubezpieczenia społeczne w kwocie:

- 9.129,30 zł za grudzień 2013 r.

- 6.344,03 zł za styczeń 2014 r.

- 722,44 zł za luty 2014 r.

Od powyższej podstawy płatnik składek odprowadzała w terminie składki, które zostały przekazane do otwartego funduszu emerytalnego na konto odwołującej.

W dniach od 3.02.2014 r. do 25.02.2014 r. odwołująca sporządziła korekty dokumentacji rozliczeniowej za okresy (...) i 01-02/2014r.

Zdaniem organu rentowego, dokonane przed odwołującą – płatnika składek korekty dokumentów rozliczeniowych za miesiące wyżej wymienione, polegające na wskazaniu, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy kwoty innej niż uprzednio zadeklarowanej były bezpodstawne z uwagi na to, że dokonana przez płatnika korekta dokumentacji rozliczeniowej w zakresie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy dotyczy kwoty zadeklarowanej wyżej od kwoty minimalnej, o której mowa w art. 18 ust. 8 ustawy systemowej.

Zgodnie z treścią art. 18 ust. 8, 9 i 10 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1441) w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2007r. (to jest zarówno w spornym okresie, jak i w okresie dokonywania korekt), podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 5, to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10.

Równocześnie poprzez zapis art. 18 ust. 9 i ust. 10 ustawy systemowej doszło do skorygowania kwoty minimalnej w sytuacji, gdy objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie powodowało, że obowiązkowe ubezpieczenie trwa tylko przez część miesiąca, albo gdy niezdolność do pracy trwającej przez część miesiąca, jeżeli z tego tytułu ubezpieczony spełnia warunki do przyznania zasiłku.

Zgodnie z tymi przepisami za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu, przy czym zasady zmniejszania najniższej podstawy wymiaru składek, o których mowa w ust. 9, stosuje się odpowiednio w przypadku niezdolności do pracy trwającej przez część miesiąca, jeżeli z tego tytułu ubezpieczony spełnia warunki do przyznania zasiłku.

Powołane powyżej przepisy, na mocy art. 20 ust. 1 i art. 8 ust. 1c ustawy z dnia 6.02.1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym oraz na mocy art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14.12.1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, znajdują w spornym okresie także odpowiednie zastosowanie do składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy.

W świetle ustaleń poczynionych na podstawie akt organu rentowego oraz cytowanych przepisów Sąd uznał, że odwołanie K. W. nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd podzielił stanowisko organu rentowego, przedstawione w odpowiedzi na odwołanie – dowód: k. 9-11 akt sądowych.

Wbrew stanowisku odwołującej przepis art. 18 ust. 10 w związku z ust. 9 ustawy z dnia 13.10.1998 r. nie kreuje instytucji korygowania podstaw wymiaru składek poprzez późniejsze pomniejszenie raz już uprzednio zadeklarowanej podstawy wymiaru w sytuacji niezdolności do pracy trwającej przez część miesiąca.

Z cytowanego wyżej przepisu wynika jedynie, że osoba która z uwagi na niezdolność do pracy podlega ubezpieczeniu tylko przez część miesiąca może zadeklarować jako podstawę wymiaru składki za ten okres objęcia ubezpieczeniem kwotę nie niższą niż kwota minimum, wynikająca z proporcjonalnego pomniejszenia dokonanego według zasad z art. 18 ust. 9 ustawy systemowej. Nie ma natomiast przeszkód, aby za ten okres (okres bez zasiłku chorobowego) zadeklarować kwoty wyższej niż minimum z art. 18 ust. 8 ustawy.

Zatem skoro podana przez odwołującą w pierwszej deklaracji za miesiące 12.2013r., 01.2014r., 02.2014 r. kwota podstawy wymiaru składek, stanowi podstawę do obliczenia składek tylko za ten okres, za który osoba jest objęta obowiązkowym ubezpieczeniem (czyli bez okresu niezdolności do pracy), to nie ma uzasadnienia prawnego do pomniejszania tej podstawy poprzez powołanie się na zapis art. 18 ust. 9 w zw. z ust. 10 ustawy o s.u.s.

Przepis ten bowiem wprowadza zasadę pomniejszenia minimalnej kwoty podstawy wymiaru składek odnoszą to do minimalnej podstawy wymiaru składek przyjętej za pełen miesiąc podlegania ubezpieczeniom.

Zdaniem Sądu regulacja określona w art. 18 ust. 8 i 9 ustawy systemowej nie narusza zasady równego traktowania ubezpieczonych z przyczyn podniesionych przez organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie – dowód: k. 10 i 10 verte akt sądowych.

Słusznie są twierdzenia organu rentowego, że składka w ubezpieczeniach społecznych jest wprawdzie osobistym wkładem ubezpieczonego, ale z przeznaczeniem na tworzenie ogólnego funduszu ubezpieczeniowego. Przyznanie ubezpieczonym prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą prawa do dowolnego korygowania raz zadeklarowanej podstawy wymiaru składek, w zależności do potrzeb finansowych płatnika, godziłoby w trwałość i pewność systemu ubezpieczeń społecznych i wypaczałoby sens oraz cel systemu zabezpieczenia społecznego. Prowadziłoby to, do niczym nieuzasadnionego stworzenia z ZUS instytucji powierzania środków finansowych, gdzie najpierw dochodziłoby do ich wpłacania w związku z opłacaniem składek od zadeklarowanej pierwotnie podstawy wymiaru składek, a następnie w przypadku problemów finansowych, poprzez dokonanie korekty tej podstawy dochodziłoby do domagania się od ZUS ich zwrotu.

Ponadto przyjęcie stanowiska odwołującej otwiera drogę do nadużyć w sytuacji, gdy ubezpieczony prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą deklarowałby wyższą niż minimalną podstawę wymiaru składek za miesiąc, za część którego trwa niezdolność do pracy, pobierając z tego tytułu należne mu świadczenia w wysokości wyliczonej adekwatnie do tej podstawy wymiaru składek, a następnie korygowałby podstawę wymiaru składek domagając się zwrotu nadpłaconej składki.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy w Gliwicach na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł o oddaleniu odwołania.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 k.p.c.

SSO Maria Gawlik